

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2019. december 18.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociális biztonság – A szociális biztonsági rendszerek koordinálása – 883/2004/EK rendelet – 3. cikk – Tárgyi hatály – Öregségi ellátás – A munkavállalók Európai Unión belüli szabad mozgása – 492/2011/EU rendelet – 7. cikk – A nemzeti munkavállalók és a migráns munkavállalók közötti egyenlő bánásmód – Szociális kedvezmények – Olyan tagállami szabályozás, amely a »nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás« biztosítását kizárólag e tagállam állampolgárainak tartja fenn”

A C-447/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Najvyšší súd Slovenskej republiky (a Szlovák Köztársaság legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2018. július 9-én érkezett, 2018. május 29-i határozatával terjesztett elő az

UB

és

a **Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese, a harmadik tanács bíráiként eljárva, L. S. Rossi (előadó) és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. május 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a szlovák kormány képviseletében B. Ricziová és M. Kianička, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Pavliš, J. Vláčil és L. Dvořáková, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében D. Martin, Tokár A. és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: szlovák.

a főtanácsnok indítványának a 2019. július 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) 1. cikke w) pontjának, 4. és 5. cikkének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 34. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet az UB és a Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava (a pozsonyi társadalombiztosítási szerv főigazgatója, Szlovákia) között az egyes élsportolók számára folyósított kiegészítő ellátást UB-vel szemben megtagadó határozat jogszerűségének tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 883/2004 rendelet „Fogalommeghatározások” című 1. cikke a következőket írja elő:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

- w) »nyugdíj«: nemcsak a nyugdíjakat foglalja magában, de azokat az átalányösszegű ellátásokat is, amelyek azokat helyettesíthetik, valamint a járulékok visszatérítésének formájában történt kifizetéseket, illetve a III. cím rendelkezéseire is figyelemmel az értékállóságot biztosító növekményeket vagy kiegészítő támogatásokat;

[...]”

- 4 E rendeletnek „A rendelet alkalmazási köre” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

- a) betegségi ellátások;
- b) anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások;
- c) rokkantsági ellátások;
- d) öregségi ellátások;
- e) túlélő hozzátartozói ellátások;
- f) munkahelyi balesetekkel és foglalkoztatási megbetegedésekkel kapcsolatos ellátások;
- g) haláleseti juttatások;

- h) munkanélküli-ellátások;
- i) előnyugdíjak;
- j) családi ellátások.

[...]

(3) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell a 70. cikk alá tartozó különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra.

[...]”

- 5 Az említett rendelet „Egyenlő bánásmód” című 4. cikkének a szövege a következő:

„E rendelet eltérő rendelkezései hiányában az e rendelet hatálya alá tartozó személyeket bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan jogok illetik meg, és ugyanolyan kötelezettségek terhelik, mint az adott tagállam állampolgárait.”

- 6 Ugyanezen rendeletnek „Az ellátásokkal, jövedelmekkel, tényállásokkal és eseményekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód [helyesen: Az ellátások, jövedelmek, tények és események azonos kezelése]” című 5. cikke a következőket írja elő:

„E rendelet eltérő rendelkezései hiányában, és a megállapított különös végrehajtási rendelkezések fényében a következőket kell alkalmazni:

- a) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a szociális biztonsági ellátások és egyéb jövedelmek kézhezvétele meghatározott jogkövetkezményekkel jár, az ilyen jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit ugyancsak alkalmazni kell az olyan egyenértékű ellátások kézhezvételére, amelyeket egy másik tagállam jogszabályai alapján szereznek, illetve egy másik tagállamban szerzett jövedelemre;
  - b) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a jogkövetkezmények meghatározott tényállás [helyesen: tények] vagy események bekövetkezésének tulajdoníthatók, az említett tagállamnak a hasonló tényállások [helyesen: tények] vagy események bármely tagállamban történő bekövetkezését oly módon kell figyelembe vennie, mintha azok a saját területén következtek volna be.”
- 7 A 883/2004 rendelet III. címe tartalmazza a „Különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások” című 9. fejezetet. Ez a fejezet egyetlen cikket tartalmaz, nevezetesen e rendeletnek az „Általános rendelkezések” című 70. cikkét, amely a (1) és (2) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) Ezt a cikket kell alkalmazni a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra is, amelyek olyan jogszabályokban kerülnek megállapításra amelyek – személyi hatályuk, célkitűzéseik és/vagy a jogosultságra vonatkozó feltételeik miatt – a 3. cikk (1) bekezdésében említett szociális biztonsági jogszabályok, valamint a szociális segélyezés jellegzetességeit egyaránt magukban hordozzák.

(2) E fejezet alkalmazásában a »különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás« az az ellátás, amelynek:

- a) célja, hogy:
  - i. a 3. cikk (1) bekezdésében említett szociális biztonsági ágak által fedezett kockázatok kiegészítő, helyettesítő vagy járulékos fedezetül szolgáljon, és az érintett személyeknek minimum megélhetési jövedelmet biztosítson az érintett tagállam gazdasági és társadalmi helyzetére is figyelemmel;

ii. a fogyatékossgal élők részére kifejezetten különös védelmet biztosítson [helyesen: kizárólag biztosítsa a fogyatékossgal élők különös védelmét], szoros kapcsolatban az érintett személy szociális környezetével az érintett tagállamban;

és

b) amely esetében a finanszírozás kizárólag a kötelező, az általános közkiadások fedezésére szolgáló adóbevételekből származik, valamint az ellátások nyújtásának és kiszámításának feltételei a kedvezményezett tekintetében nem függnnek semmiféle járulékfizetéstől. A járulékalapú ellátások kiegészítésére szolgáló ellátások azonban egyedül ezen az alapon nem minősülnek járulékalapú ellátásnak,

és

c) amely szerepel a X. melléklet felsorolásában.”

8 A munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 141., 1. o.) 7. cikke az (1) és (2) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) Valamely tagállamnak egy másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgárát a foglalkoztatási és munkafeltételek tekintetében nem kezelhetik állampolgársága miatt a hazai állampolgároktól eltérő módon, különösen, ami a javadalmazást, a munkaviszony megszüntetését és munkanélkülivé válás esetén az újraelhelyezést vagy újrafoglalkoztatást illeti.

(2) Az említett munkavállaló a hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez.”

A szlovák jog

9 A zákon č. 112/2015 Z.z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátásról és a társadalombiztosításról szóló 461/2003. sz. törvény módosításáról szóló 112/2015. sz. törvény) 1. §-ának az alapeljárásban alkalmazandó szövege (a továbbiakban: 112/2015. sz. törvény) a következőképpen rendelkezik:

„E törvény a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás (a továbbiakban: kiegészítő ellátás) állami szociális támogatás címén történő nyújtását szabályozza, amelynek célja azon sportoló anyagi helyzetének biztosítása, aki – a Csehszlovák Köztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, illetve a Szlovák Köztársaság színeiben fellépve – az olimpiai játékokon, a paralimpiai játékokon, a siketlimpián, világbajnokságon vagy Európa-bajnokságon érmet szerzett.”

10 E törvény 2. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A kiegészítő ellátásra jogosult az a természetes személy, aki

a) a Csehszlovák Köztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, illetve a Szlovák Köztársaság színeiben fellépve

1. aranyérmet (első hely), ezüstérmet (második hely) vagy bronzérmet (harmadik hely) szerzett az olimpiai játékokon, a paralimpiai játékokon vagy a siketlimpián,

2. világbajnokságon aranyérmes (első hely), ezüstérmes (második hely) vagy bronzérmes (harmadik hely), vagy Európa-bajnokságon aranyérmes (első hely) szerzett egy olyan sportágból, amelyet a Nemzetközi Olimpiai Bizottság az olimpiai játékok közé, a Nemzetközi Paralimpiai Bizottság a paralimpiai játékok közé, illetve a Siketek Nemzetközi Sportszövetsége a siketlimpiai játékok közé felvett közvetlenül a világbajnokság vagy az Európa-bajnokság, illetve azon bajnokság előtt, amelyek megrendezésére abban az évben került sor, amelyben a világbajnokságot vagy az Európa-bajnokságot megrendezték.
- b) a Szlovák Köztársaság állampolgára;
- c) lakóhelye a Szlovák Köztársaság területén található, vagy olyan személy, aki tekintetében különös rendelkezés alkalmazandó;
- d) nem részesül hasonló külföldi támogatásban;
- e) a nyugdíjkorhatárt elérte; és
- f) élt a nyugellátáshoz való jogával a különös szabályok alapján.”
- 11 Az említett törvény 3. §-a a következőket mondja ki:
- „Az ellátás összege a következő összegek közötti különbségnek felel meg:
- a) 750 euró és a nyugellátásnak a különös szabályok szerint megállapított teljes összege, valamint a külföldön kapott hasonló nyugellátások teljes összege közötti különbség, amennyiben a természetes személy
1. a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 1. pontja szerinti aranyérmes,
  2. világbajnokságon a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 2. pontja szerinti aranyérmes szerzett, vagy
- b) 600 euró és a nyugellátásnak a különös szabályok szerint megállapított teljes összege, valamint a külföldön kapott hasonló nyugellátások teljes összege közötti különbség, amennyiben a természetes személy
1. a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 1. pontja szerinti ezüstérmes,
  2. világbajnokságon a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 2. pontja szerinti ezüstérmes szerzett, vagy
- c) 500 euró és a nyugellátásnak a különös szabályok szerint megállapított teljes összege, valamint a külföldön kapott hasonló nyugellátások teljes összege közötti különbség, amennyiben a természetes személy
1. a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 1. pontja szerinti bronzérmes,
  2. világbajnokságon a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 2. pontja szerinti bronzérmes, vagy
  3. Európa-bajnokságon a 2. § (1) bekezdése a) pontjának 2. pontja szerinti aranyérmes szerzett.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 12 UB cseh állampolgár, akinek a lakóhelye 52 éve azon a területen található, amely ma Szlovákia területének felel meg, 1971-ben a jégkorong Európa-bajnokságon aranyérmes, a jégkorong-világbajnokságon pedig ezüstérmes szerzett a Csehszlovák Szocialista Köztársaság nemzeti válogatottjának tagjaként.
- 13 A Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság 1992. december 31-én éjfélkor bekövetkezett felbomlásakor UB a cseh állampolgárságot választotta. Mindazonáltal továbbra is Szlovákia területén rendelkezett lakóhellyel. A tárgyaláson a szlovák kormány egyébként kifejtette – anélkül, hogy azt a többi érdekelt

vitatta volna –, hogy a Szlovák Köztársaságnak és a Cseh Köztársaságnak az Európai Unióhoz 2004. május 1-jén történő csatlakozásakor UB egy általános iskolában dolgozott, és ezt az állást legalább 2006-ig töltötte be.

- 14 2015. december 17-én UB a 112/2015 sz. törvény által előírt, a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátást kért (a továbbiakban: nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás). Miután a pozsonyi társadalombiztosítási szerv megállapította, hogy az érintett nem felelt meg az e törvény 2. §-a (1) bekezdésének b) pontjában említett, a szlovák állampolgársággal való rendelkezésre vonatkozó feltételnek, elutasította ezt a kérelmet.
- 15 UB keresetet indított a Krajský súd v Košiciach (kassai regionális bíróság) előtt e határozattal szemben, és arra hivatkozott, hogy az uniós jogra tekintettel a szlovák szabályozásnak állampolgárságon alapuló hátrányosan megkülönböztető hatása van, és nem veszi figyelembe azt, hogy ő 52 éve Szlovákia területén rendelkezik lakóhellyel.
- 16 Mivel ezt a keresetet elutasították, UB felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a kérdést előterjesztő bíróság előtt.
- 17 Ez a bíróság a 112/2015. sz. törvény előkészítő munkálatainak értelmezése alapján megállapítja, hogy a szlovák jogalkotó az azzal kapcsolatos választását, hogy az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátást a szlovák állampolgársággal való rendelkezéstől teszi függővé, azzal indokolta, hogy ez a kiegészítő ellátás állami szociális támogatásnak, nem pedig nyugellátásnak minősül, és célja azon élsportolók anyagi biztonságához való hozzájárulás, akik szlovák állampolgárként a Szlovák Köztársaságot vagy annak jogelődjeit képviselték jelentős nemzetközi sportversenyeken. Egyébiránt ez a törvény nem arra irányul, hogy azt a más államok állampolgárságával rendelkező nemzeti válogatott sportolókra alkalmazzák.
- 18 Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság szerint egyrészt a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás nem kizárólag az állami szociális támogatás jellegével rendelkezik, mivel azt a nyugellátással párhuzamosan és rendszeresen nyújtják annak érdekében, hogy a nyugellátás mértékét az említett törvény 3. §-ának a)–c) pontjában meghatározott összegekre emeljék meg. Másrészt UB egy csapatsportot űző nemzeti válogatott tagjaként pusztán amiatt részesült eltérő bánásmódban, mint a csapattársai, mert az utóbbiaktól eltérően ő nem szlovák állampolgár, bár sportképességeivel és erőfeszítéseivel ő is hozzájárult a nemzeti válogatott közös sikereihez.
- 19 E körülmények között a Najvyšší súd Slovenskej republiky (a Szlovák Köztársaság legfelsőbb bírósága, Szlovákia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az alapeljárás körülményei között lehet-e úgy értelmezni a [883/2004] rendelet 1. cikkének w) pontját, 4. cikkét és 5. cikkét a[...] [Charta] 34. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt, a szociális biztonsági ellátásokhoz és a szociális előnyökhöz való joggal összefüggésben, hogy azokkal ellentétes egy olyan nemzeti rendelkezés alkalmazása, amelynek értelmében a szlovák társadalombiztosítási szerv a felperes állampolgárságát alapvető feltételként veszi figyelembe a nemzeti válogatott sportolókat megillető, az öregségi nyugdíjat kiegészítő ellátáshoz való jog tekintetében még akkor is, ha egy másik jogi követelmény, nevezetesen a jogelődök – ideértve a Csehszlovák Szocialista Köztársaságot is – nemzeti válogatottjában való részvétel is a nemzeti szabályozás részét képezi?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 20 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Charta 34. cikkének (1) és (2) bekezdésével összefüggésben a 883/2004 rendelet 1. cikkének w) pontját, valamint 4. és 5. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan

tagállami szabályozás, amely az e tagállamot vagy annak jogelődjeit a nemzetközi sportversenyeken képviselő bizonyos élsportolók számára bevezetett kiegészítő ellátásra való jogosultságot többek között attól a feltételtől teszi függővé, hogy a kérelmező az említett tagállam állampolgárságával rendelkezzen.

- 21 E kérdés megválaszolása érdekében előzetesen meg kell vizsgálni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátás a 883/2004 rendelet alkalmazási körébe tartozik-e.
- 22 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélezési gyakorlata szerint a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó, és az abból kizárt ellátások közötti megkülönböztetés alapvetően az egyes ellátások alkotóelemein alapul, többek között azok célján és megadásának a feltételein, és nem azon, hogy a nemzeti szabályozás szociális biztonsági ellátásnak minősíti-e az ellátást, vagy sem (2018. július 25-i A [Fogyatékossgal élő személy részére nyújtott támogatás] ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 23 Ezért valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha egyrészt a jogosult személyes szükségletének bárminemű egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül, jogilag meghatározott helyzetben nyújtják, és másrészt a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (2018. július 25-i A [Fogyatékossgal élő személy részére nyújtott támogatás] ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 24 Az előző pontban felsorolt két feltétel kumulatív jellegére tekintettel, ha e feltételek egyike nem teljesül, a szóban forgó ellátás nem tartozik a 883/2004 rendelet alkalmazási körébe (2018. július 25-i A [Fogyatékossgal élő személy részére nyújtott támogatás] ítélet, C-679/16, EU:C:2018:601, 33. pont).
- 25 Különösen a második feltételt illetően meg kell vizsgálni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló ellátás a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi-e.
- 26 Különösen valamely szociális ellátásnak az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett öregségi ellátásként való minősítését illetően a Bíróság kifejtette, hogy ilyennek minősíthető a kizárólag öregségi és/vagy túlélő hozzátartozói nyugdíj jogosultjai számára folyósított kiegészítő támogatás, amelynek pénzügyi forrásai ugyanazok, mint az öregségi nyugdíj és a túlélő hozzátartozói nyugdíj céljára rendelt pénzügyi források, és amely az öregségi nyugdíjhoz kapcsolódik, lehetővé téve a jogosultak számára a szükségleteikről való gondoskodást azzal, hogy pénzügyi kiegészítést biztosítanak számukra (lásd ebben az értelemben: 2005. január 20-i Noteboom ítélet, C-101/04, EU:C:2005:51, 25–29. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-361/13, EU:C:2015:601, 56. pont).
- 27 A jelen esetben mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy jóllehet a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás egyik célja a „sportoló anyagi helyzetének biztosítása”, amint azt a 112/2015. sz. törvény 1. §-a kifejezetten előírja, a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy e kiegészítő ellátás létjogosultsága főként az, hogy – igen korlátozott számú élsportoló esetében – ismerjék el az egyes nemzetközi sportversenyeken tett kivételes erőfeszítéseket, valamint az ott elért figyelemre méltó eredményeket. Az említett kiegészítő ellátás alapvető célja következésképpen az, hogy kedvezményezettjeit megjutalmazza azokért a teljesítményekért, amelyeket országuk képviselőiben a sport területén értek el.
- 28 Továbbá ez az alapvető cél magyarázza egyrészt azt, hogy az említett kiegészítő ellátást a nemzeti szociális biztonsági rendszer finanszírozási forrásain kívül és a kedvezményezettjei által fizetett hozzájárulásuktól függetlenül közvetlenül az állam finanszírozza, másrészt pedig azt, hogy az említett kiegészítő ellátást nem az ilyen versenyeken részt vett valamennyi sportolónak folyósítják, hanem közülük kizárólag igen korlátozott számú sportolónak, akik e versenyeken meghatározott érmet szereztek.

- 29 Végezetül, jóllehet az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás maximális összegét egy esetleges öregségi nyugdíjra való hivatkozással határozzák meg, amelyet a kedvezményezett egyébként megkap, a kiegészítő ellátás folyósítása nem a kedvezményezett öregségi nyugdíjra való jogosultságától, hanem kizárólag az általa benyújtott, kiegészítő ellátásra irányuló kérelemtől függ.
- 30 Ebből következik, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátás nem tekinthető úgy, hogy az öregségi ellátásnak minősül, ennél fogva a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt egyik kockázatot sem fedezi.
- 31 Következésképpen a jelen ítélet 23. pontjában említett második feltétel nem teljesül.
- 32 Egyébiránt mivel ez a kiegészítő ellátás nem szolgál a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett szociális biztonsági ágak által fedezett egyik kockázat fedezetéül sem, és mivel nem kizárólag arra irányul, hogy biztosítsa a fogyatékossgal élők különös védelmét, mindenesetre pedig mivel nem szerepel az e rendelet X. mellékletében felsoroltak között, nem tekinthető az említett rendelet 70. cikke értelmében vett különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásnak sem.
- 33 A fentiekre tekintettel az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátás nem tartozik a 883/2004 rendelet alkalmazási körébe.
- 34 E körülményekre figyelemmel nem szükséges a feltett kérdést a Charta 34. cikke (1) és (2) bekezdésének szempontjából vizsgálni.
- 35 Mindamellet emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk által bevezetett, a nemzeti bíróságok és a Bíróság közötti együttműködési eljárás keretében a Bíróságnak hasznos választ kell adnia a nemzeti bíróság számára, amely megkönnyíti az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntését. Ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket. A Bíróság feladata ugyanis az uniós jog minden olyan rendelkezésének értelmezése, amelyre a nemzeti bíróságoknak az eléjük terjesztett jogviták eldöntése érdekében szükségük van, még akkor is, ha a bíróságok az általuk feltett kérdésekben nem jelölik meg kifejezetten ezeket a rendelkezéseket. E célból a Bíróság a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása alapján meghatározhatja az uniós jog azon rendelkezéseit, illetve jogelveit, amelyeknek az értelmezése az alapügyben felmerülő jogvita tárgyára figyelemmel szükséges (2015. július 16-i Abcur ítélet, C-544/13 és C-545/13, EU:C:2015:481, 33. és 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 A jelen esetben, jóllehet a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróságot hivatalosan csak a 883/2004 rendelet értelmezéséről kérdezte, meg kell vizsgálni – amint azt a Bizottság sugallta –, hogy a 492/2011 rendeletet, különösen 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló tagállami szabályozás.
- 37 Amint az ugyanis a jelen ítélet 13. pontjában megállapításra került, a szlovák kormány a Bíróság által a tárgyaláson feltett kérdésre válaszul kifejtette, hogy a Szlovák Köztársaság és a Cseh Köztársaság Unióhoz való csatlakozásakor UB egy általános iskolában dolgozott, és legalább 2006-ig betöltötte ezt az állást.
- 38 Márpedig az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 39 Továbbá a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése az egyenlő bánásmód EUMSZ 45. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályának különös kifejeződése a szociális kedvezmények nyújtásának sajátos területén, és azt ugyanúgy kell értelmezni, mint ez utóbbi rendelkezést (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 Márpedig az 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerint valamely tagállamnak valamely másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgára a hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez.
- 41 A Bíróság úgy ítélte meg, hogy erre a rendelkezésre éppúgy hivatkozhatnak a valamely befogadó tagállamban élő migráns munkavállalók, mint a határ menti ingázó munkavállalók, akik ugyan ez utóbbi tagállamban folytatnak kereső tevékenységet, egy másik tagállamban rendelkeznek tartózkodási hellyel (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 37. pont; 2019. július 10-i Aubriet ítélet, C-410/18, EU:C:2019:582, 24. pont).
- 42 Hasonlóképpen, a Bíróság már kimondta, hogy az olyan munkavállaló, aki származási tagállamának az Unióhoz való csatlakozásakor a fogadó tagállamban munkavállalói tevékenységet folytatott, és aki e csatlakozást követően továbbra is ilyen tevékenységet végzett, hivatkozhat az említett csatlakozástól kezdve a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet (HL 1968. L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.) 7. cikkének (2) bekezdésére, amelynek a szövegét átvette a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése, kivéve ha a csatlakozási okmányban előírt átmeneti szabályozás másként nem rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 1989. szeptember 27-i Lopes da Veiga ítélet, 9/88, EU:C:1989:346, 9., 10. és 19. pont).
- 43 E tekintetben a Szlovák Köztársaságnak és a Cseh Köztársaságnak az Unióhoz 2004. május 1-jén való csatlakozása óta a munkavállalók szabad mozgása főszabály szerint teljes mértékben alkalmazandó a Szlovákiában dolgozó cseh állampolgárokra a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.) 24. cikkének, valamint V. melléklete 1.1 pontjának megfelelően, kizárólag az említett melléklet 1.2–1.14 pontjában meghatározott átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel. Mivel az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésére nem vonatkoztak ilyen átmeneti rendelkezések, ez a rendelkezés az említett cseh állampolgárok tekintetében 2004. május 1-jétől alkalmazandó (lásd analógia útján: 1989. szeptember 27-i Lopes da Veiga ítélet, 9/88, EU:C:1989:346, 9. pont).
- 44 Következésképpen a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében foglalt kedvezmény az olyan munkavállalót is megilleti – mint UB –, aki ugyan nem helyezte át lakóhelyét, az állampolgársága szerinti és a lakóhelye szerinti állam Unióhoz való csatlakozása miatt a migráns munkavállaló helyzetében található.
- 45 Ellenőrizni kell tehát, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, a nemzeti válogatott sportolók részére nyújtandó kiegészítő ellátás a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „szociális kedvezmény” fogalma alá tartozik-e.
- 46 E tekintetben az említett rendelkezés által a szociális kedvezményekre tett hivatkozást nem lehet megszorítóan értelmezni (lásd ebben az értelemben: 1975. szeptember 30-i Cristini ítélet, 32/75, EU:C:1975:120, 12. pont; 1986. április 17-i Reed ítélet, 59/85, EU:C:1986:157, 25. pont).
- 47 Az egyenlő bánásmódnak a 492/211 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése által követett célkitűzéséből következik ugyanis, hogy a „szociális kedvezmény” fogalma, amelyet e rendelkezés kiterjesztett a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókra, minden olyan kedvezményt magában foglal

- függetlenül attól, hogy az a munkaszerződéshez kapcsolódik-e, vagy sem –, amelyet általában a hazai munkavállalók esetében, objektív munkavállalói minőségük folytán vagy az állam területén való lakóhellyel rendelkezés egyszerű ténye alapján elismernek, és e fogalomnak a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókra való kiterjesztése következtésként alkalmasnak tűnik az Unión belüli mobilitásuk megkönnyítésére (lásd ebben az értelemben: 1986. április 17-i Reed ítélet, 59/85, EU:C:1986:157, 26. pont; 1998. május 12-i Martínez Sala ítélet, C-85/96, EU:C:1998:217, 25. pont; 2005. szeptember 15-i Ioannidis ítélet, C-258/04, EU:C:2005:559, 35. pont), ennél fogva pedig a fogadó tagállamba való integrációjukra.
- 48 Amint azt a Bíróság már megállapította, ilyen kedvezménynek minősül többek között az olyan munkanélküli járadék, amely a tanulmányaikat éppen befejező és első állásukat kereső fiataloknak jár (lásd ebben az értelemben: 2005. szeptember 15-i Ioannidis ítélet, C-258/04, EU:C:2005:559, 34. pont), a munkavállaló gyermekét megillető nevelési támogatás (lásd ebben az értelemben: 1998. május 12-i Martínez Sala ítélet, C-85/96, EU:C:1998:217, 26. pont), a migráns munkavállaló özvegyének és kiskorú gyermekeinek azon lehetősége, hogy a nagycsaládosokra alkalmazandó vasúti közlekedési díjak csökkentésében részesüljenek (lásd ebben az értelemben: 1975. szeptember 30-i Cristini ítélet, 32/75, EU:C:1975:120, 13. pont), a munkavállaló minőséggel rendelkező terhelt azon lehetősége, hogy a fogadó tagállam valamely településén lakóhellyel rendelkezők számára rendelkezésre álló nyelvek egyikét használja (lásd ebben az értelemben: 1985. július 11-i Mutsch ítélet, 137/84, EU:C:1985:335, 16. és 17. pont), vagy még annak a lehetősége, hogy valamely munkavállalónak a nem házas és nem a fogadó tagállam állampolgárságával rendelkező bejegyzett élettársa számára engedélyezzék a munkavállalóval való ott-tartózkodást (lásd ebben az értelemben: 1986. április 17-i Reed ítélet, 59/85, EU:C:1986:157, 28. pont), amennyiben az összes ilyen intézkedés hozzájárulhat a migráns munkavállaló integrációjához a fogadó országban, tehát a munkavállalók szabad mozgása célkitűzésének a megvalósításához.
- 49 Hasonlóképpen el kell ismerni, hogy a valamely migráns munkavállaló számára biztosított azon lehetőség, hogy a fogadó tagállam állampolgárságával rendelkező munkavállalókkal azonos jogcímen megjutalmazzák azokért a kivételes sporteredményekért, amelyeket e tagállamot vagy annak a jogelődjeit képviselve szerzett, hozzájárulhat e munkavállalónak az említett tagállamba való integrációjához, tehát a munkavállalók szabad mozgása célkitűzésének a megvalósításához.
- 50 Ezt az értelmezést a szlovák kormány által a tárgyaláson tett észrevételekkel ellentétben nem kérdőjelezheti meg a 1979. május 31-i Even és ONPTS ítélet (207/78, EU:C:1979:144) és a 2004. szeptember 16-i Baldinger ítélet (C-386/02, EU:C:2004:535).
- 51 Kétségtelen, hogy ezekben az ítéletekben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a valamilyen háborús cselekmény miatt munkaképtelen korábbi harcosoknak, valamint a hosszú ideig tartó fogságot igazoló volt hadifoglyoknak nyújtott ellátások – az elszenvedett megpróbáltatások nemzeti elismeréseként – nem tartoztak – amennyiben az országuknak tett szolgálatok ellentételezéseként folyósították azokat – az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „szociális kedvezmény” fogalma alá, jóllehet az ilyen ellátásokat kérelmezők migráns munkavállalók voltak. Ezért ezek az ellátások nem jártak hozzá e munkavállalóknak a fogadó tagállamba való integrációjához.
- 52 Ellenben az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás célja az olyan élsportolók jutalmazása, akik a fogadó tagállamot vagy annak jogelődjeit képviselték nemzetközi sportversenyeken, és figyelemre méltó eredményeket értek el. Közelebbről, ennek a kiegészítő ellátásnak a hatása nemcsak az, hogy kedvezményezettjeinek pénzügyi biztonságot nyújtson – amely többek között az élsportnak szentelt évek alatt a munkaerőpiacra való teljes beilleszkedés hiányának az ellentételezésére irányul –, hanem főként az is, hogy az ilyen képvisellel összefüggésben elért sporteredmények alapján különleges társadalmi presztízst biztosítsanak számukra. Az a tény, hogy a migráns munkavállaló e presztízsből részesül – amelyben a fogadó tagállam ugyanezen helyzetben lévő állampolgárai is részesülnek, sőt a sportversenyeken ugyanabban a csapatban érmet szereztek –, megkönnyítheti az említett migráns munkavállalóknak az e tagállam társadalmába való integrációját. Egyébként a Bíróság már elismerte a

sportnak, különösen az amatőr sportnak az Unióban fennálló kiemelkedő társadalmi jelentőségét, amely az EUMSZ 165. cikkben tükröződik, valamint e sportnak mint a fogadó tagállam társadalmába való beilleszkedési tényezőnek a szerepét (lásd ebben az értelemben: 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 33. pont).

- 53 Ebből következik, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátás a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „szociális kedvezmény” fogalma alá tartozik, ezért az olyan tagállam, amely nemzeti munkavállalóinak ilyen kiegészítő ellátást biztosít, nem tagadhatja meg azt a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalóktól, anélkül hogy ne valósítana meg az e rendelkezés által tiltott, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést.
- 54 Az előzőekre tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következőképpen kell válaszolni:
- a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy a valamely tagállamot vagy annak jogelődjeit a nemzetközi sportversenyeken képviselő bizonyos élsportolók számára folyósított kiegészítő ellátás nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „öregségi ellátás” fogalmába, következésképpen nem tartozik e rendelet hatálya alá;
  - a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamot vagy annak jogelődjeit a nemzetközi sportversenyeken képviselő bizonyos élsportolók számára bevezetett kiegészítő ellátásra való jogosultságot többek között attól a feltételtől teszi függővé, hogy a kérelmező az említett tagállam állampolgárságával rendelkezzen.

A költségekről

- 55 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy a valamely tagállamot vagy annak jogelődjeit a nemzetközi sportversenyeken képviselő bizonyos élsportolók számára folyósított kiegészítő ellátás nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „öregségi ellátás” fogalmába, következésképpen nem tartozik e rendelet hatálya alá.**
- 2) **A munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamot vagy annak jogelődjeit a nemzetközi sportversenyeken képviselő bizonyos élsportolók számára bevezetett kiegészítő ellátásra való jogosultságot többek között attól a feltételtől teszi függővé, hogy a kérelmező az említett tagállam állampolgárságával rendelkezzen.**

Aláírások